

POSTANOWIENIE

Dnia 16 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski

w sprawie **M. R.** skazanego z art. 178a § 1 k.k.
po rozpoznaniu w dniu 16 grudnia 2025 r. w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie
art. 532 § 3 k.p.k.,
wniosku obrońcy skazanego w przedmiocie wstrzymania wykonania wyroku Sądu
Okręgowego we Wrocławiu z 28 sierpnia 2025 r. sygn. akt IV Ka 670/25
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu
z 27 marca 2025 r. sygn. akt II K 235/24 na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. *a*
contrario,

p o s t a n o w i ł:

**nie uwzględnić wniosku i odmówić wstrzymania wykonania
zaskarżonego kasacją wyroku.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu wyrokiem z 27 marca 2025 r. sygn. akt II K 235/24, na podstawie art. 66 § 1 k.k. i art. 67 § 1 k.k. warunkowo umorzył postępowanie karne wobec M. R. o czyn polegający na tym, że w dniu 20 listopada 2023 r. w W. na ul. [...], znajdując się pod wpływem środka odurzającego w postaci o. i n., prowadził w ruchu lądowym pojazd mechaniczny marki V. o nr rej. [...], tj. o przestępstwo z art. 178a § 1 k.k., na okres próby wynoszący 2 (dwa) lata (pkt I wyroku). Ponadto, sąd I instancji na podstawie art. 67 § 3 k.k. w zw. z art. 39 pkt 7 k.k. orzekł od oskarżonego na rzecz Funduszu

Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne wysokości 1 000 (tysiąca) złotych (pkt II wyroku), a także na podstawie art.67 § 3 k.k. w zw. z art. 72 § 1 pkt 5 k.k. zobowiązał oskarżonego do powstrzymania się od nadużywania alkoholu i używania środków odurzających (pkt III wyroku).

Sąd Okręgowy we Wrocławiu wyrokiem z 28 sierpnia 2025 r. sygn. akt IV Ka 670/25 na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że (pkt I wyroku):

a) uchylił orzeczenie o warunkowym umorzeniu postępowania, zawarte w punkcie I części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku;

b) uznał oskarżonego M. R. za winnego popełnienia czynu opisanego w części wstępnej zaskarżonego wyroku, tj. czynu z art. 178a § 1 k.k. i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

c) na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. oraz art. 70 § 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił oskarżonemu na okres próby
2 (dwóch) lat;

d) za podstawę orzeczenia o świadczeniu pieniężnym, zawartym w punkcie II części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku przyjął przepis art. 43a § 2 k.k., a jego wysokość podwyższył do kwoty 5 000 (pięciu tysięcy) złotych;

e) na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 (trzech) lat;

f) z podstawy orzeczenia zawartego w punkcie III części dyspozytywnej wyroku wyeliminował przepis art. 67 § 3 k.k.

W pozostałym zaś zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy (pkt II wyroku).

Kasację od wyroku Sądu Okręgowego wywiódł obrońca skazanego, który to zaskarżonemu zarzucił uchybienie wymienione w art.439 § 1 pkt 9) k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9) k.p.k. polegające na:

- braku skargi uprawnionego oskarżyciela w postaci zawartego w apelacji wniosku prokuratora o zmianę zaskarżonego orzeczenia i mimo tego braku wydanie przez Sąd II instancji orzeczenia reformatoryjnego o uznaniu oskarżonego M.R. za winnego popełnienia czynu opisanego w części wstępnej zaskarżonego wyroku, tj. czynu z art. 178a § 1 k.k. i wymierzenie mu na podstawie tego przepisu kary 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz zawieszenie oskarżonemu, na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. oraz art. 70 § 1 k.k., wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo na okres próby 2 (dwóch) lat, przyjęcie przepisu art. 43a § 2 k.k. za podstawę orzeczenia o świadczeniu pieniężnym, zawartym w punkcie II części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku oraz podwyższenie jego wysokości do kwoty 5 000 (pięciu tysięcy) złotych, a także orzeczenie wobec oskarżonego na podstawie art. 42 § 2 k.k. zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 (trzech) lat. Podnosząc powyższy zarzut obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania;

Ponadto, obrońca zawarł w kasacji także wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia.

W odpowiedzi na kasację, prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek obrońcy o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją orzeczenia wobec skazanego M. R. okazał się bezzasadny.

W przypadku wniesienia kasacji Sąd Najwyższy na mocy art. 532 § 1 k.p.k. ma możliwość wstrzymania wykonania zaskarżonego tym środkiem orzeczenia, jak i innego orzeczenia, którego wykonanie zależy od ewentualnego rozstrzygnięcia kasacji. Ta regulacja procesowa nie formułuje natomiast przesłanek, od których uzależnione jest wstrzymanie wykonalności zaskarżonego kasacją orzeczenia przez Sąd Najwyższy. Przy tego rodzaju wniosku jednocześnie należy mieć na względzie zasadę niezwłocznej wykonalności prawomocnych orzeczeń, o której mowa art. 9 k.k.w. Wobec istnienia powyższej zasady zauważyć zatem należy, iż możliwość przewidziana w art. 532 § 1 k.p.k., odnosi się do okoliczności o

charakterze absolutnie wyjątkowym, albowiem te prawomocne wyroki korzystają z domniemania ich prawidłowości (*res iudicata pro veritate accipitur*).

W zakresie możliwości wstrzymania wykonalności prawomocnego orzeczenia Sąd Najwyższy w niniejszym składzie aprobuje stanowisko utrwalone w orzecznictwie, a mianowicie, iż: ze względu na wyjątkowość instytucji, o której mowa w art. 532 § 1 k.p.k., wstrzymanie prawomocnego orzeczenia powinno być uzasadnione szczególnymi i jednoznacznymi w swej wymowie okolicznościami prowadzącymi do wniosku, że wykonanie kary przed rozpoznaniem kasacji spowodowałoby dla skazanego zbyt poważne i w zasadzie nieodwracalne następstwa (zob. *postanowienia Sądu Najwyższego: z 18 listopada 2003 r. sygn. IV KK 347/03; z 22 stycznia 2020 r. sygn. III KK 5/20 oraz z 23 maja 2022 r. sygn. V KK 130/22*). Zauważyć też należy w tym kontekście, że powodem wstrzymania wykonania prawomocnego orzeczenia w trybie art. 532 § 1 k.p.k. nie może być sama tylko (mniejsza czy większa) dolegliwość dla skazanego.

Nadto potrzeba zastosowania wskazanej w art. 532 k.p.k. instytucji może też zaistnieć wówczas, gdy wystąpi wysokie prawdopodobieństwo uwzględnienia kasacji, widoczne wręcz *prima vista*. Samo jej wniesienie nie ma więc *ex lege* wpływu na wykonanie zaskarżonego nią prawomocnego rozstrzygnięcia. Nie stanowi zatem ani dostatecznej podstawy do wstrzymania wykonania prawomocnych wyroków, ani nie wzrusza prawomocności zaskarżonego orzeczenia. Rację mają komentatorzy, którzy stwierdzają, że „istotą umiejscowienia tej instytucji w postępowaniu kasacyjnym jest to, aby Sąd Najwyższy miał możliwość uruchomienia instytucji wstrzymania wykonania prawomocnego orzeczenia wtedy, gdy chociażby pobieżna analiza zarzutów kasacji wskazuje, że prawomocne orzeczenie dotknięte jest tak poważnym uchybieniem, iż wykonywanie kary może prowadzić do wyjątkowo dolegliwych lub wręcz nieodwracalnych skutków dla skazanego” (zob. T. Grzegorzczak, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, 2008, s. 1117-1118; J. Matras, [w:] *Kodeks postępowania karnego. Komentarz pod redakcją K. Dudek*, wydanie 2, s. 1193).

Dokonując tego rodzaju, tak w istocie limitowanej przedmiotem niniejszego postępowania, oceny (która żadną miarą nie determinuje, ani jakkolwiek określa tej

ostatecznej, możliwej do przeprowadzenia dopiero po merytorycznym rozpoznaniu przedmiotowej skargi) i czyniąc to w kontekście podniesionych przez skarżącego okoliczności, nie można podzielić jego przekonania o tym, że z tego rodzaju sytuacją, która uzasadniałaby wstrzymanie wykonania prawomocnego wyroku, mamy do czynienia *in concreto*.

Podniesione przez obrońcę okoliczności, wobec swojej doniosłości i bardzo poważnych konsekwencji procesowych wymagają rzetelnej i szczegółowej oceny, i to nie tylko w kontekście tych przywołanych przez niego okoliczności i uwarunkowań prawnych. To dopiero pozwoli rozważyć, czy rzeczywiście *in concreto* zaistniała wskazana przez obrońcę bezwzględna przyczyna odwoławcza, o której mowa art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k.

Niewątpliwie zakres i charakter tej oceny przekracza ramy niniejszego postępowania, a okoliczności przedstawione przez wnioskodawcę nie pozwalają ich obecnie interpretować, aż tak kategorycznie i jednoznacznie, by w oparciu o to nieomal potwierdzić jej słuszność. Nie przesądzając zatem końcowej oceny zasadności kasacji obrońcy skazanego, także w zakresie obecnie zgłaszanego przez niego zarzutu, stwierdzić należy, iż tego rodzaju zaszłość uzasadniająca wstrzymanie zaskarżonego wyroku nie zaistniała. Według obecnej oceny - dokonanej w wymiarze determinowanym potrzebą niniejszego postępowania - prawdopodobieństwo uwzględnienia kasacji nie jest aż tak jednoznacznie wysokie, by to stanowiło wystarczającą podstawę do uwzględnienia przedmiotowego wniosku.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w sentencji.

i

[WB]

[r.g.]

